

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-педагогічної роботи
Олександр ГОЛОВКО
«31» вересня 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Організація роботи дипломатичних та консульських установ

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____
галузь знань _____ 29 «Міжнародні відносини» _____
спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» _____
освітня програма _____ «Міжнародні відносини» _____
вид дисципліни _____ вибіркова _____
факультет _____ міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу _____

2022/2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“30” серпня 2022 р., протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: викладач кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки, к.і.н. Крютченко М. Л.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від “26” серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

_____ Людмила НОВІКОВА

(підпис)

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Гарант освітньо-професійної програми

_____ Євгенія СОЛОВИХ

(підпис)

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ Лариса ГРИГОРОВА – БЕРЕНДА

(підпис)

(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Організація роботи дипломатичних та консульських установ» складена відповідно до програми підготовки бакалавра зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітня програма «Міжнародні відносини».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:

Сформуванню у здобувачів сучасне мислення з міжнародних відносин, ознайомити здобувачів зі сферою дипломатичних і консульських відносин між країнами світу, із станом та організацією роботи дипломатичної і консульської служб України та інших країн світу, а також базовими поняттями, умовами та правилами дипломатичної і консульської служби; зі складом дипломатичної і консульської служби та особливостями її організації в Україні та інших державах.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни є:

Формування загальних компетентностей:

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Формування спеціальних (фахових) компетентностей:

СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

СК14. Розуміння сутності сучасних стратегій ведення дипломатичних переговорів.

СК15. Здатність визначати особливості, характер та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК18. Розуміння основ та особливостей забезпечення процесу прийняття зовнішньополітичних рішень.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	
Семестр	
5-й	
Лекції	
32 год.	
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
56 год. (в тому числі інд. завд)	
Індивідуальні завдання	
30 годин курсова робота	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні досягти таких програмних результатів навчання:

Знання

РН07. Знати засади дипломатичної та консульської служби, специфіку та особливості дипломатичного протоколу та етикету.

РН10. Знати основи та особливості забезпечення процесу прийняття зовнішньополітичних рішень.

Уміння/навички

РН20. Вести дипломатичне та ділове листування українською та іноземними мовами, працювати з дипломатичними та міжнародними документами.

РН23. Аналізувати особливості процесу прийняття зовнішньополітичних рішень.

Комунікація

РН24. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, значення і завдання курсу «Організація роботи дипломатичних та консульських установ». Дипломатія та дипломатична служба: роль, значення, задачі. Дипломатична та консульська служба як форма організаційного забезпечення дипломатичної діяльності. Предмет і завдання курсу “Організація роботи дипломатичних та консульських установ”. Зв’язок дисципліни з іншими навчальними предметами.

Тема 2. Історія зародження і становлення дипломатичної та консульської служби. Державні органи зовнішніх зносин. Зародження дипломатії та дипломатичної служби. Розвиток дипломатичної та консульської служби в епоху середньовіччя. Еволюція дипломатичної та консульської служби в XIX столітті. Особливості функціонування дипломатичної та консульської служби в першій половині XX століття. Дипломатична та консульська служба другої половини XX – початку XXI ст. Поняття і види державних органів зовнішніх зносин. Поняття відомства зовнішніх зносин (міністерства закордонних справ). Функції міністерства закордонних справ. Структура міністерства закордонних справ. Особливості організації діяльності відомства закордонних справ у різних країнах світу.

Тема 3. Вимоги до професії дипломата. Дипломатичні ранги. Перелік знань, які належать до кола функціональних обов'язків дипломата: спеціальні, професійні навички, особисті якості. Дипломатія і стратегічна розвідка. Дипломатичні класи та ранги. Дипломатичні ранги, які вживаються в діяльності української дипломатичної служби. Правова процедура їх присвоєння.

Тема 4. Порядок визнання держав, встановлення дипломатичних відносин та їх завершення. Встановлення дипломатичних відносин. Сутність дипломатичного представництва держави. Процедура відкриття дипломатичного представництва. Глава дипломатичного представництва. Його завдання та функції.

Тема 5. Дипломатичне представництво, його організація і форми роботи. Особливості функціонування та завдання дипломатичного представництва. Персонал дипломатичного представництва. Розташування дипломатичного представництва. Відсутність повного дипломатичного представництва. Структура дипломатичного представництва. Функції його відділів. Особливості організації роботи дипломатичних представництв.

Тема 6. Дипломатія як інститут та інструмент зовнішньої політики України. Поняття та завдання дипломатичної служби. Функції та система органів дипломатичної служби. Персонал дипломатичної служби. Міністерство закордонних

справ України: поняття, функції та структура, Департамент консульської служби, представництва МЗС на території України. Закордонні дипломатичні установи України. Функціональні місії у складі посольств. Постійні представництва України при міжнародних організаціях.

Тема 7. Консульська служба. Задачі й функції консульських установ за кордоном. Поняття, завдання та система органів консульської служби України. Функції та структура консульської установи. Захист прав та законних інтересів громадян. Особливості роботи консульських установ у прикордонній зоні з ЄС. Здійснення нотаріальних дій та легалізація документів.

Тема 8. Дипломатичні та консульські привілеї та імунітети. Поняття привілеїв та імунітетів. Привілеї та імунітети дипломатичного представництва. Привілеї та імунітети співробітників представництва. Використання привілеїв та імунітетів, відмова від їх використання. Виникнення права на привілеї та імунітети, особливості користування ними на території третіх держав. Обов'язки дипломатичних агентів та дипломатичних представництв. Припинення функцій дипломатичного агента та дипломатичного представництва.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма							
	усього	у тому числі						
		лек.	с. з.	лаб.	пр.з.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	
Тема 1. Предмет, значення і завдання курсу «Організація роботи дипломатичних та консульських установ».	10	2	2					3
Тема 2. Історія зародження і становлення дипломатичної та консульської служби.	16	4	2					3
Тема 3. Вимоги до професії дипломата. Дипломатичні ранги.	10	2	2					3
Тема 4. Порядок визнання держав, встановлення дипломатичних відносин та їх завершення.	16	4	4					3
Тема 5. Дипломатичне представництво, його організація і форми роботи.	16	4	4					3
Тема 6. Дипломатія як інститут та інструмент зовнішньої політики України.	14	4	4					3
Тема 7. Консульська служба.	18	6	6					4

Тема 8. Дипломатичні та консульські привілеї і імунітети.	20	6	6				4
Курсова робота	30					30	
Усього годин	120	32	32			30	26

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, значення і завдання курсу «Організація роботи дипломатичних та консульських установ».	2
2	Історія зародження і становлення дипломатичної та консульської служби.	2
3	Вимоги до професії дипломата. Дипломатичні ранги.	4
4	Порядок визнання держав, встановлення дипломатичних відносин та їх завершення.	4
5	Дипломатичне представництво, його організація і форми роботи.	4
6	Дипломатія як інститут та інструмент зовнішньої політики України.	4
7	Консульська служба.	6
8	Дипломатичні та консульські привілеї і імунітети.	6
Разом		32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, значення і завдання курсу «Організація роботи дипломатичних та консульських установ».\ Ознайомитися із загальними характеристиками дипломатичної діяльності. Ознайомитися із міжнародними актами та проаналізувати періодичні видання. 1. Україна дипломатична: Науковий щорічник. - http://dipacadem.kiev.ua/naukova-diyalnist/naukovyj-visnyk/ 2. Науковий вісник Дипломатичної Академії України. - http://dipacadem.kiev.ua/naukova-diyalnist/naukovyj-visnyk/ 3. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р.	3
2	Тема 2. Історія зародження і становлення дипломатичної та консульської служби. Вивчення літератури з теми «Особливості старої і нової дипломатії». 1. Головченко В. Дипломатична історія України: підручн. / Володимир Головченко, Віктор Матвієнко. Київ: Ніка-Центр, 2018. 420 с. 2. Історія дипломатії: навч.-метод. посібник / за ред. завідувача кафедри міжнародного та європейського права О. В. Бігняка. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 116 с. 3. Дюррозель, Жан-Батіст. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / пер. Є. Марічев [та ін.]. К.: Основи, 1999. 903 с.	3

3	<p>Вивчення літератури з теми «Характеристика та види міжнародних договорів. Порядок укладання міжнародних договорів».</p> <p>1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів (дата підписання: 23.05.1969 р.; дата приєднання Україною: 14.04.86 р.; дата ратифікації: 14.05.1986 р.; дата набуття чинності: 13.06.1986 р.)</p> <p>2. Віденська конвенція про право договорів між державами та міжнародними організаціями 1986 р.</p> <p>3. Палеха Ю.І., Пристайко В.В. Документування в дипломатичній діяльності: навч. посібник. Київ: «Вид-во Ліра-К». 2018. 284 с.</p>	3
4	<p>Вивчення літератури з теми «Особливості укладання окремих видів міжнародно-правових документів».</p> <p>1. Балабанов К. В. Дипломатична та консульська служба: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Донецьк, 2012. 442 с.</p> <p>2. Камінський А. Основи міжнародних відносин. Л.: ЛНУ імені Івана Франка, 2001.</p>	3
5	<p>Вивчення літератури з теми «Особливості дипломатичного листування».</p> <p>1. Тимошенко Н.Л. Ділова культура дипломата: навч. посіб. К.: Знання, 2014. 199 с.</p> <p>2. Чугаєнко Ю. О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет: навч. посібн. Київ: Національна академія управління, 2011. 164 с.</p>	3
6	<p>Вивчення літератури з теми «Підготовка нестандартизованих дипломатичних документів».</p> <p>1. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної і консульської служби. навчальний посібник, Київ: Либідь, 2004. 248 с.</p> <p>2. Про затвердження Правил оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію: постанова Кабінету Міністрів України від 1.06.2011 р. № 567.</p>	3
7	<p>Вивчення літератури з теми «Ведення довідково-інформаційної та звітно-облікової документації».</p> <p>1. Указ Президента України “Про Положення про Міністерство закордонних справ України” від 03.04.99 № 357/99.</p> <p>2. Палеха Ю.І., Пристайко В.В. Документування в дипломатичній діяльності: навч. посібник. Київ: «Вид-во Ліра-К», 2018. 284 с.</p>	4
8	<p>Вивчення літератури з теми «Документування протокольних заходів».</p> <p>1. Про затвердження Правил оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію: постанова Кабінету Міністрів України від 1.06.2011 р. № 567</p> <p>2. Указ Президента України “Про Державний Протокол та Церемоніал України” від 22.08.02 № 746/2002</p>	4
	Курсова робота	30
Разом		56

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом передбачено виконання курсової роботи (30 год).

Вимоги до написання курсової роботи:

1. Здобувач може обрати тему самостійно, попередньо узгодивши з лектором.
2. Виконання курсової роботи складається з трьох частин.
 - 1). Написання роботи. Необхідно написати письмову курсову роботу обсягом 15-20 сторінок, у роботі має бути використано не менше ніж 7 літературних джерел. Робота має складатися з: плану роботи, основної частини, висновків та списку літератури, додатків (за наявності).
 - 2). Підготовка презентації за темою курсової роботи. Презентація має складатися з не менше, ніж семи слайдів.
 - 3). Усна доповідь. Публічна доповідь (4-5 хвилини) з подальшим відкритим обговоренням.

При оцінюванні виконаних завдань враховується ступінь розкриття теми та відображення головного змісту, глибина опрацювання відповідних тематичних джерел інформації, логічність викладу, здатність робити висновки з проведеного дослідження, відповідність технічного оформлення зазначеним нормам, якість підсумкової доповіді. Оцінка дається кожному з вказаних елементів виконаної роботи і входить до загальної оцінки з курсу.

3. Вимоги до оформлення і написання курсової роботи:

3.1. Вимоги до оформлення:

- обсяг 10-20 сторінок;
- шрифт - Times New Roman -14;
- інтервал - 1,5.

3.2. Вимоги до написання:

2.1. Титульний аркуш за формою із зазначенням:

- назви теми;
- групи, курсу і ПІБ студента;
- посада та ПІБ викладача;
- рік написання.

2.2. Зміст роботи із зазначенням сторінок.

2.3. Оформлення літературних джерел:

- вказати посилання на джерела та літературу на кожній сторінці в підстрочних посиланнях;

- вказати список використаних джерел в кінці роботи, не менше 7 позицій за зразком:

1. Волянюк О. Я. Громадські формування у галузі політики пам'яті сучасної України. Освіта регіону: політологія, психологія, комунікації. 2009. №3. С.122–126.
2. Грицак Я. Життя, смерть та інші неприємності: статті та есеї. К.: Грані-Т, 2010. 232 с.
3. Кривошея В. В. Моделі пам'яті і державна політика пам'яті Національна та історична пам'ять. Збірник наукових праць. Вип. 1. С. 26–37.

2.4. Рекомендовано використання в роботі схеми, таблиці, малюнки, світлини, які тематично пов'язані зі слайдами презентації за темою роботи.

4. Підсумкова оцінка курсової роботи складається з 15 балів, з них:

- 8 балів – ступінь розкриття теми, відображення головного змісту та правильність оформлення роботи відповідно вимогам;
- 7 балів – публічна доповідь та якісні повні відповіді на питання.

5. Відсутність виконаної курсової роботи дає підставу щодо не допуску здобувача до підсумкового семестрового контролю – екзамену.

Примірна тематика курсових робіт:

1. Історія зародження і становлення дипломатичної та консульської служби.
2. Дипломатичне та консульське право: становлення і розвиток.
3. Порядок визнання держав та встановлення дипломатичних відносин.
4. Дипломатичне представництво, його організація і форми роботи.

5. Особливості консульської служби України (чи інших країн).
6. Міжнародні договори: види, характеристика, порядок укладання.
7. Нестандартизовані дипломатичні документи.
8. Документування протокольних заходів.
9. Довідково-інформаційна та звітно-облікова документація в дипломатії.
10. Правове положення дипломатичної та консульської служб в Україні.

7. Методи навчання

Результати навчання	Методи навчання	Засоби діагностики/Форми оцінювання
<p>РН07. Знати засади дипломатичної та консульської служби, специфіку та особливості дипломатичного протоколу та етикету</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристична навчальна дискусія, дослідницький метод, пояснювальний метод. Знання студентів закріплюються і поглиблюються на семінарських заняттях під час самостійного пошуку інформації за темою</p>	<p>Робота студентів оцінюється на семінарських заняттях, а також за підсумками курсової та екзаменаційної робіт</p>
<p>РН10. Знати основи та особливості забезпечення процесу прийняття зовнішньополітичних рішень.</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний навчальна дискусія, дослідницький метод, пояснювальний метод. На семінарських заняттях: брейн-штормінг, робота в малих групах, усні доповіді</p>	<p>Робота студентів оцінюється на семінарських заняттях, а також за підсумками курсової та екзаменаційної робіт</p>
<p>РН20. Вести дипломатичне та ділове листування українською та іноземними мовами, працювати з дипломатичними та міжнародними документами.</p>	<p>Лекція-дискусія, casestudy, метод проблемного викладу, виконання творчих завдань, усні доповіді</p>	<p>Робота студентів оцінюється на семінарських заняттях, а також за підсумками курсової та екзаменаційної робіт</p>

<p>PH23. Аналізувати особливості процесу прийняття зовнішньополітичних рішень.</p>	<p>Лекція-дискусія, casestudy, метод проблемного викладу. На семінарських заняттях студенти вчать здійснювати всебічний аналіз функцій дипломатичних представництв і консульських установ, беручи участь у дискусіях.</p>	<p>Робота студентів оцінюється на семінарських заняттях, а також за підсумками курсової та екзаменаційної робіт</p>
<p>PH24. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.</p>	<p>Лекція-дискусія, пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладу. На семінарських заняттях: ділові ігри, колоквиум, творчі завдання</p>	<p>Робота студентів оцінюється на семінарських заняттях, а також за підсумками курсової та екзаменаційної робіт</p>

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, аналітичних записок, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем міжнародних відносин, зокрема, що стосуються підготовки пропозицій для прийняття важливих зовнішньополітичних рішень (практичний аспект) у сфері економічних, політичних та культурно-гуманітарних аспектів, розробка нових напрямів публічної дипломатії МЗС, що підтверджується відповідним сертифікатом); аналізувати і прогнозувати політичний, соціально-економічний розвиток України та інших держав, інформаційну політику у сфері безпеки, надання експертних оцінок щодо зовнішньополітичного курсу держав та співпраці України з різними державами світу та іншими акторами міжнародних відносин; що підтверджено науковою статтею за відповідною темою у фаховому збірнику, коментарем (якщо здобувач був запрошений у якості експерта з зазначеного питання, що є у робочій програмі) у провідному виданні зі сфери політики чи міжнародних відносин.

8. Методи контролю

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Участь у навчальній	Здобувач бере активну участь у дискусії, міцно засвоїв навчальний матеріал за темою, вміє використовувати	6-7

дискусії, виконання та оформлення практичних робіт	теоретичні знання при виконанні самостійної роботи та практичних завдань, можливо з незначними неточностями. Оформлення практичних результатів є логічним, послідовним та охайним, згідно вимог	
	Здобувач бере активну участь у дискусії, добре засвоїв навчальний матеріал за темою, вміє застосовувати теоретичні знання при виконанні самостійної роботи та практичних завдань з наявністю незначних помилок та неповних висновків. Оформлення практичних результатів є послідовним та охайним, згідно вимог	4-5
	Здобувач бере участь у дискусії, в основному опанував навчальний матеріал за темою, вміє застосовувати теоретичні знання при виконанні самостійної роботи та практичних завдань з наявністю суттєвих помилок у результатах та висновках. Оформлення результатів є охайним, мають місце незначні відхилення від вимог	2-3
	Здобувач не бере участі в дискусії, поверхово або взагалі не опанував навчальний матеріал за темою, мають місце значні труднощі у виконанні самостійної роботи та практичних завдань, які не виконані загалом або виконані частково з грубими помилками та не правильними висновками. Оформлення результатів не охайне, не відповідає вимогам	0-1
За виконання індивідуального завдання (курсової роботи)	зміст контрольної роботи відповідає темі і розкриває її значною або повною мірою, структура роботи та її оформлення відповідають встановленим вимогам.	6-8
	зміст контрольної роботи відповідає темі, але розкриває її частково, структура роботи та її оформлення значною мірою відповідають встановленим вимогам.	4-6
	зміст контрольної роботи не відповідає темі і не розкриває її сутності, структура роботи та її оформлення не відповідають встановленим вимогам.	1-4
За захист виконання індивідуального завдання (курсова робота)	чітко та стисло викладено основні результати дослідження, використано ілюстративний матеріал, надано повні та обґрунтовані відповіді на питання.	6-7
	не достатньо чітко та стисло викладено основні результати дослідження, використано ілюстративний матеріал, надано не повні та не обґрунтовані відповіді на питання.	4-6
	не достатньо чітко та стисло викладено основні результати дослідження, надано не повні та не обґрунтовані відповіді на питання.	1-4
Екзаменаційні завдання	Здобувач міцно засвоїв теоретичний матеріал, логічно мислить і буде відповідь, грамотно висловлює свої міркування, впевнено та у достатній мірі відповідає на додаткові питання. Вміє використовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань, розв'язанні проблемних ситуацій, можливо з незначними неточностями	31-40
	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, аргументовано буде відповідь, але припускається певних похибок у логіці викладу, не в повній мірі відповідає на додаткові питання. При виконанні практичних завдань допускає незначні помилки у розрахунках, робить не зовсім повні висновки за	21-30

	отриманими результатами	
	Здобувач в основному опанував теоретичний матеріал, але не переконливо відповідає та плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість і демонструють відсутність стабільних знань. Практичні завдання в основному виконані, але при їх виконанні здобувач без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал, припускається суттєвих помилок	11-20
	Здобувач поверхово або взагалі не опанував теоретичний матеріал, не знає наукових фактів та визначень, проявляє слабкість або відсутність наукового мислення, стикається зі складнощами при відповіді на додаткові питання. Мають місце значні труднощі у виконанні практичних завдань, які не виконані загалом або виконані частково з грубими помилками	0-10

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії та продовження дії воєнного стану з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти екзамен **в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожен вірну відповідь) **дистанційно** в дистанційному курсі «Організація роботи дипломатичних та консульських установ».

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Ек за ме н	Су ма		
Теми навчальної дисципліни								Кур сов а роб ота	Ра зо м	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	15	60		
5	5	5	5	5	5	5	5				

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої системи оцінювання	для дворівневої системи оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано

70 – 89	добре	
50 – 69	задовільно	
1 – 49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

Документи та правові акти:

1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини. 18 квітня 1961 р. Інформаційно-довідковий бюлетень консульських зносин. Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_048
2. Віденська конвенція про консульські зносини. 24 квітня 1963 р. Інформаційно-довідковий бюлетень консульських зносин. Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_047
3. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру. 14 березня 1975 р. Інформаційно-довідковий бюлетень консульських зносин. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_254
4. Закон України Про державну службу Документ 889-VIII. Відомості Верховної Ради, 2016, № 4, ст. 43. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
5. Закон України Про дипломатичну службу Документ 2449-VIII, Відомості Верховної Ради, 2018. № 26. ст. 219 Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19>
7. Конвенція про привілеї та імунітети спеціалізованих установ ООН 21.11.1947. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_170
8. Конвенція про спеціальні місії від 08.12.1969. Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_092_26
9. Наказ МЗС України Про затвердження Положення про працівників, які виконують функції з обслуговування в органах дипломатичної служби 06 лютого 2019 р. за № 134/33105. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0134-19#n19>
10. Постанова Кабінету міністрів Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України від 30 березня 2016 р. № 281 Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2016-п>
11. Постанова Кабінету міністрів Про затвердження Положення про Представництво Міністерства закордонних справ України на території України від 25 липня 2002 р. № 1050. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1050-2002-п>
12. Указ Президента України «Про Перелік дипломатичних посад, приписаних до дипломатичних рангів» 21 грудня 2018 року № 434/2018. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/434/2018>
13. Указ президента України Про Консульській статут України від 2 квітня 1994 року N 127/94 Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/94>
14. Указ Президента України Про нештатних (почесних) консулів України від 17 лютого 1997 року N 150/97 Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/150/97>

Навчальні посібники:

1. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет. Навчальний посібник. К.: Знання, 2006. 380 с. Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-165.html>
2. Сардачук П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: навчальний посібник. К.: Україна, 2001. 174 с.
3. Репецький В. М. Дипломатичне і консульське право: Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2006. 372 с. Режим доступу: <http://radnuk.info/pidrychnuku/mishnarodpravo/468-repetsku.html>

5. Буткевич В.Г. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник / Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В.; за ред. Буткевича В.Г. К.: Либідь, 2002. 608 с. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/259149/>
6. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби К.: Либідь, 1998. 244 с.
7. Право зовнішніх зносин: Дипломатичне право, дипломатичне право міжнародних організацій, право спеціальних місій, консульське право: Збірник документів / Алданов Ю.В., Забара І.М., Резніченко В.І. К.: Промені, 2003. 784 с.
8. Калашник Г. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету: навч. посіб. К.: Знання, 2007. 143 с.
9. Репецький В. Дипломатичне і консульське право: Підручник для студ. Вузів. Ред. Леся Дячишин. Львів: Біблос, 2002. 344 с.
10. Ріяка В. Дипломатичний протокол: Навч. Посібник. Х.: Нац. юрид. акад. України, 2006. 134 с.

Додаткова література:

1. Асланян А. Г. Адміністративно-правові засади діяльності дипломатичних представництв іноземних держав в Україні. Вісник Харківського Національного університету внутрішніх справ. 2010. № 4, Ч. 2. С. 87-96.
2. Бабенко О.Г. Консульська служба України: підсумки першого десятиріччя. Науковий вісник Дипломатичної академії України. Вип. 5, 2000 С. 55 – 60.
3. Белокопос О. Удосконалення практики міждержавних відносин. Особливості дипломатичного протоколу в США. Науковий Вісник Дипломатичної Академії України. Вип. 3. К., 2000. С. 163-170. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdau_2000_3_27
8. Боєчко В. Д. Кордони України: історична ретроспектива та сучасний стан / В. Боєчко, О. Ганжа, Б. Захарчук. Альберт. ун-т, Канад. ін-т укр. студій. К.: Основи, 1994. 168 с.
9. Буткевич О.В. Міжнародне право стародавнього світу. К., 2004. 864 с.
10. Веденєєв Д.В., Будков Д.В. Юність української дипломатії. Становлення зовнішньополітичної служби Української держави. 1917-1923 рр. К.: К.І.С., 2006. 312 с.
11. Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України. За ред. д.ю.н., проф. В.Н. Денісова. К.: Юстініан, 2006. 672 с. 27.
12. Віднянський С.В. Народна (громадська) дипломатія. Україна в міжнародних відносинах. Енциклопедичний словник-довідник. Випуск 3. Предметно-тематична частина: К–О. К., 2012. С. 241–243.
13. Головченко В. І. Дипломатична історія України (кінець ХІХ – перша чверть ХХ ст.): навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / В. Головченко, В. Матвієнко, В. Солдатенко; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2011. 527 с.
14. Григор'єва Т. Історія дипломатії: від давнини до кінця ХVІІІ ст.: навч. посіб., Нац ун-т «Киево-Могилянська академія», 2014. 176 с.
15. Гуменюк Б. Встановлення дипломатичних відносин, відкриття дипломатичних представництв, припинення дипломатичної місії. Політика і час. 1997. № 5. С. 70-75.
16. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби: навч. посіб. К.: Либідь, 1998. 248 с.
17. Гуменюк Б. Порівняльний аналіз дипломатичних служб України та іноземних держав. Політика і час. 1998. № 11. С. 62 – 67.
18. Дещинський Л. Є., Панюк А.В. Міжнародні відносини України: історія і сучасність. Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2001. 424 с.
19. Дипломатія сучасної України: енциклопед. довід. Київ: Координаційне бюро Енциклопедії Сучасної України НАНУ, 1997. 83 с.
20. Дорошенко Д. Деяко про закордонну політику Української Держави в 1918 році. Хліборобська Україна. Відень, 1920–1921. Зб. 2/4. С. 49–64.
21. Задорожній О.В. Генеза міжнародної правосуб'єктності України: монографія. Київ: К.І.С., 2014. 688 с.

22. Задорожній О.В. Міжнародне право у відносинах України та Російської Федерації: монографія. Київ: К.І.С., 2016. 560 с.
23. Комерційна дипломатія: торговельна політика і право: навчальний посібник. Львів, 2005.
24. Кулик О.П., Сардачук П.Д. Елементи дипломатичного протоколу і дипломатичної практики в історії України. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. 172 с.
25. Кучменко Е. М., Кучменко Б. А. Історія міжнародних відносин першої половини ХХ ст.: історико-політичне есе. К.: ППК ДСЗУ, 2007. Ч. 1. 369 с. Ч.2. 386 с.
26. Лозінська С. В. Використання діяльності почесних консулів в роки незалежності України. Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. Науковий часопис. 2002. №1. С. 142-146.
27. Лозінська С.В. Відновлення інституту почесних консулів в консульській практиці України. Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірка наукових праць. К.: КНУ, 1999. Вип. 12. Ч. 4. С. 63-66.
28. Лозінська С.В. Використання інституту почесного консула в міжнародній практиці. Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. праць. К.: КНУ, 1999. Вип. 13. Ч. 1. С. 121-126.
29. Лозінська С.В. До питання про формування української консульської служби. Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірка наукових праць. К.: КНУ, 1998. Вип. 7. Ч. 2. С. 173-180.
30. Лозінська С. В. Зародження і становлення правового інституту консульства в Україні. Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. Науковий часопис, 2002. № 3. С. 157-161.
31. Лозінська С.В. Застосування інституту почесного консула в консульській практиці Республіки Польщі. Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірка наукових праць. К.: КНУ, 1999. Вип. 14. Ч. С. 73-78.
32. Лозінська С.В. Історичні передумови виникнення інституту почесного консула. Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірка наукових праць. К.: КНУ, 1999. Вип. 15. С. 92-98.
33. Лозінська С.В. Правовий статус почесних консулів в сучасному міжнародному праві. Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірка наукових праць. К.: КНУ, 2000. Вип. 21. Ч. 2. С. 71-74;
34. Марущак М. Й. Історія дипломатичних відносин у ХХ сторіччі: навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2008. 368 с.
35. Матвієнко В., Головченко В. Історія української дипломатії ХХ ст. у постатях. Київ. ун-т, 2001. 266 с. 68.
36. Музика А. І. Функціональні завдання постійних дипломатичних представництв та засоби їх здійснення. Держава і право. Юрид. і політ. науки. К.: Ін-т держави і права НАН України, 2006. Вип. 34. С. 523-529.
37. Нариси з історії української дипломатії / О. І. Галенко, Є. Є. Камінський, М. В. Кірсенко, М. Ф. Котляр, С. В. Кульчицький. К.: Вид. дім «Альтернативи», 2001. 736 с.
38. Овсій І. О. Зовнішня політика України (від давніх часів до 1944 року): навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. закл. освіти. К.: Либідь, 1999. 238 с.
39. Онацький Є. Українська дипломатична місія в Італії за перших шість місяців своєї діяльності. Календар-альманах «Відродження». Буенос-Айрес, 1956. С. 29-52.
40. Онацький Є. Українська дипломатична місія до Ватикану. Календар-альманах «Відродження». Буенос-Айрес, 1954. С. 29-61.
41. Пухкало О.Г. Політико-правові засади сучасної української дипломатії. Науковий вісник Дипломатичної академії України. Вип.6. К., 2002. С. 4-10. 43. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи. К., Україна. 2001. 159 с.
44. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Елементи дипломатичного протоколу і дипломатичної практики в історії України. Львів, 2000. 274.

45. Святун О. Сучасні тенденції розвитку інституту консульського захисту. Актуальні проблеми міжнародних відносин. К.: Ін-т міжнар. відносин, 2010. Вип. 90. С. 175-177.
46. Слабченко Є. Дипломатична історія України. К.: Кліо, 2016, 496 с.
47. Степаненко К. В. Правове регулювання забезпечення прав і свобод громадян України за кордоном органами виконавчої влади. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ України. 2007. № 4. С. 255-263.
48. Сучасна дипломатія: світовий достід, національна специфіка. К., 1999. 184 с.
49. Типові професійно-кваліфікаційні характеристики посад працівників МЗС України, представництв МЗС України на території України. Офіційний сайт МЗС. Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/31847.htm>
50. Троян С. С. Вступ до теорії міжнародних відносин : навч. посіб. для студ. вузів; Наук.-метод. центр вищ. освіти, Рівнен. ін-т слов'янознавства Київ. ін-ту «Слов'ян. ун-т». К., 2000. 139 с.
51. Україна в міжнародних відносинах: енциклопед. словник-довідник. Вип. 1: Предметно-тематична частина: А-Г / Бажан О. Г. та ін.; редкол.: М. М. Варварцев та ін.. К.: Ін-т історії України НАН України, 2009. 180 с.
52. Федчишин С. А. Система органів управління закордонними справами Україн. Загальні підходи. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2009. Вип. 45. С. 144-151.
53. Федчишин С. Дипломатичне представництво України за кордоном: сучасні проблеми організації та правового забезпечення: монографія. Х.: ФІНН, 2011. 264 с.
54. Чекаленко Л., Федуняк С. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): підручник. К.: Персонал, 2010. 464 с. 112.
55. Шульгин О. Початки діяльності Міністерства Закордонних Справ України. Український самостійник. 1957, грудень. Ч. 4. С. 29– 32.
115. Barston R.P. Modern Diplomacy. U.K., 1988. 433 p.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Верховна Рада України - www.rada.gov.ua
2. Дипломатична академія України імені Геннадія Удовенка при МЗС - <http://da.mfa.gov.ua>
3. Міністерство закордонних справ України - <https://mfa.gov.ua/ua/about-mfa/history>
4. Міністерство економіки України - www.me.gov.ua
5. Молодіжна громадська організація «громадське об'єднання «клуб молодих дипломатів України» - <https://sites.google.com/a/dipclub.org.ua/klub/>
6. Науковий вісник Дипломатичної Академії України. - http://dipacadem.kiev.ua/naukova_diyalnist/naukovyj-visnyk/
7. German Federal Foreign Office - <https://www.auswaertiges-amt.de/en>
8. Foreign, Commonwealth & Development Office - <https://www.gov.uk/government/organisations/foreign-commonwealth-development-office>
9. French Ministry of Europe and Foreign Affairs - <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/>
10. Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China - https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/
11. Ministry of Foreign Affairs of Japan - <https://www.mofa.go.jp/>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереможної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно:

- дистанційно на платформі Zoom (за затвердженим розкладом занять) проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Moodle проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи та виконання екзаменаційної роботи.

Питання до екзамену

1. Українська дипломатична (консульська) служба: здобутки, завдання та перспективи.
2. Визначення поняття «дипломатія». Роль дипломатії на початку ХХІ ст. у вирішенні глобальних проблем сучасності.
3. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 року.
4. Віденська конвенція про консульські зносини 1963 року.
5. Військові аташе: їх статус і функції.
6. Внутрішня охорона посольства. Функції, завдання, правовий статус.
7. Внутрішня структура посольства.
8. Головні вимоги до ведення дипломатичного листування.
9. Дипломатичний корпус.
10. Дипломатичні кур'єри. Функції, обов'язки, привілеї та імунітети.
11. Дипломатія та зовнішня політика. Роль і місце дипломатії у проведенні зовнішньої політики держави.
12. Дуайен дипломатичного корпусу.
13. Економічна дипломатія.
14. Завершення дипломатичної місії.
15. Завершення консульської місії.
16. Закордонні органи зовнішніх зносин: їх види та особливості діяльності.
17. Інститут почесних (нештатних) консулів.
18. Класи глав дипломатичних представництв та дипломатичні ранги.
19. Конституція України про компетенцію Президента, Верховної Ради, Уряду України в сфері зовнішніх зносин та ін.
20. Консульська екзекватура.
21. Консульський статут України.
22. Консульські привілеї та імунітети, їх відмінність від дипломатичних
23. Координуюча роль МЗС України в системі державних органів зовнішніх зносин.
24. Недоторканність приміщення дипломатичного представництва.
25. Нетрадиційні види дипломатії (релігійна, спортивна, народна тощо).
26. Основні етапи формування сучасної дипломатичної служби.
27. Основні нормативно-правові джерела, які забезпечують діяльність української дипломатичної (консульської) служби.
28. Основні функції дипломатичних представництв і засоби їх виконання.
29. Особисті привілеї та імунітети консульських співробітників.
30. Особисті привілеї та імунітети персоналу дипломатичного представництва.
31. Персонал дипломатичних представництв, категоризація.
32. Положення про нештатних (почесних) консулів України.
33. Положення про дипломатичне представництво України за кордоном.
34. Поняття «вірчі», «відкличні» грамоти.
35. Постійні представництва держав при міжнародних організаціях структура, персонал та особливості діяльності.
36. Процедура призначення глави консульської установи.
37. Процедура призначення посла.
38. Становлення і розвиток української дипломатичної служби.
39. Структура МЗС України.